

ZARZĄD

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁANCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mariusz Bieniek
POWIAT PŁOCKI

Miroslaw Czaplą
POWIAT MALBORSKI

Jaroslaw Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Paweł Piasny
POWIAT OLKUSKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Małgorzata Tudaj
POWIAT KĘDZIERZYŃSKO-KOZIELSKI

Miroslaw Walicki
POWIAT GARWOLIŃSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezdeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciołek
POWIAT GOŁDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Jan Zalewski
POWIAT SIEMIATYCKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

Or.A.0531/215/19

Warszawa, 23 września 2019 roku

Szanowny Pan
Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 10 września 2019 roku (data wpływu: 17 września 2019 r.), zawierającego prośbę o przedłożenie opinii dot. poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – niniejszym przedstawiam opinię Związku Powiatów Polskich do przedmiotowego projektu.

Uwagi do projektu można podzielić na dwie grupy. Pierwsza to uwagi o charakterze fundamentalnym, natomiast drugą grupę stanowią zastrzeżenia szczegółowe.

Jeśli idzie o podstawowe zastrzeżenia, to po pierwsze projekt o tak istotnym znaczeniu powinien być procedowany w ramach podstawowej, rządowej ścieżki legislacyjnej. Po drugie, nie może być tak, że omawiana regulacja uwzględnia tylko interes surowcowy państwa czy potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. To bez wątplenia ważne racje. Niemniej nie można nie dostrzegać interesów wspólnot lokalnych czy pojedynczych obywateli, których otoczenie na wiele lat zmienia się praktycznie nie do poznania. Stoimy na stanowisku, że jeżeli są znane postanowienia regulujące obecnie obowiązujące procedury, które skutkują niewspółmiernym wydłużaniem się postępowań, to być może należy zmodyfikować te postanowienia – przy poszanowaniu praw wszystkich zainteresowanych stron – a nie tworzyć odrębną, bardzo daleko idącą regulację. Powszechnie przyjmuje się bowiem, że w legislacji należy posługiwać się skalpelem, a nie siekierą.

Przechodząc do zastrzeżeń szczegółowych:

1. Art. 1 projektu (dodający art. 42a ust. 4 do ustawy z dnia 11 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze) zawiera niekompletne wytyczne do wydania przedmiotowego rozporządzenia. W projekcie wskazuje się, że „Rada Ministrów określi złoża o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, mając na uwadze zasadę racjonalnej gospodarki złożem oraz interes surowcowy państwa, a także potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego”. Tym samym pomija się w nim zupełnie kwestie związane z ładem przestrzennym czy ważnymi motywami związanymi z ochroną środowiska. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że w dołączonych do projektu „Założeniach projektu podstawowego aktu wykonawczego...” nie zostały wskazane potencjalne lokalizacje – mimo tego, że w przekazach medialnych podawane są konkretne przypadki, które stanowiły motywację do opracowania przedmiotowego projektu ustawy.

2. Art. 1 (dodający art. 42c ust. 3 do Prawa geologicznego i górniczego). Przepis ten powinien traktować nie o konieczności zasięgnięcia opinii przed wydaniem decyzji o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia, lecz o konieczności dokonania uzgodnienia – m.in. z właściwym miejscowo wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) – w zakresie polityki przestrzennej gminy. W świetle art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z wyjątkiem morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz terenów zamkniętych, należy do zadań własnych gminy. Natomiast w drodze niniejszego projektu gmina jest pozbawiona faktycznego wpływu na realizację zadania własnego. Proces uzgodnień stwarza realny wpływ organu niewydającego rozstrzygnięcia na jego ostateczny kształt. Z drugiej strony można wprowadzić czy to ograniczone terminy na przedstawienie stanowiska przez organ uzgadniający, czy to wprowadzić konieczność rozpatrzenia sprawy przez sąd administracyjny w konkretnym, zakreślonym ustawą terminie, co umożliwiłoby jak najbardziej sprawne prowadzenie postępowań.

3. Art. 1 (dodający art. 42k do Prawa geologicznego i górniczego). Zastrzeżenia co do wskazanego przepisu są w gruncie rzeczy analogiczne jak w przypadku projektowanego art. 42c ust. 3 Prawa geologicznego i górniczego. Związanie decyzją o utworzeniu obszaru specjalnego przeznaczenia organów odpowiedzialnych za planowanie przestrzenne oraz organów administracji architektoniczno-budowlanej, wydawaną tak naprawdę bez jakiegokolwiek wpływu organów innych niż minister właściwy ds. środowiska, stanowi zbyt daleko idące ograniczenie ich uprawnień i kompetencji. W takiej konfiguracji stają się one *de facto* li tylko wykonawcą woli właściwego ministra.

4. Art. 2 (zmieniający art. 80 ust. 3 w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko). Wskazana regulacja jest kolejną spośród czyniących iluzoryczną swobodę planistyczną

gminy, a co za tym idzie czyniącą iluzorycznym wpływ mieszkańców na kształt otaczającej ich rzeczywistości. W związku z tym nie należy nowelizować tzw. ustawy OOŚ.

5. Art. 3 projektu. Postanowienia tego przepisu zakładają, że do dotychczas toczących się postępowań – po wydaniu rozporządzenia przez Radę Ministrów – będą stosowały się przepisy nowe. Takie rozwiązanie jest zdecydowanie niewłaściwe z punktu widzenia przejrzystości całego postępowania. Projektodawcy mogą mieć na względzie np. chęć zapewnienia równego traktowania wszystkim zainteresowanym. Wiadomym jest, że ustawodawca zawsze musi określić moment, od którego stosowane są nowe przepisy. Niemniej w omawianym przypadku interes gospodarki narodowej nie może być z automatu traktowany priorytetowo wobec takich wartości, jak ład przestrzenny czy zrównoważony rozwój.

Widać wyraźnie, że przedmiotowy projekt jest mocno kontrowersyjny. Jego szybkie procedowanie, bez wysłuchania wszystkich interesariuszy i przeprowadzenia dyskusji, debat może wywołać zdecydowany opór ze strony lokalnych społeczności wobec przedsięwzięć wydobywczych – a to na pewno nie jest celem projektodawców. Wszak chodzi o harmonijny rozwój naszego kraju. W związku z powyższym apelujemy o rozagę do Pań i Panów Posłów, Ministra Energii oraz Ministra Środowiska.

Z poważaniem,

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka

